

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

Autor práce: Marcela Hrdinová

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Kombinované studium

Vedoucí práce: Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Katedra: Katedra evropských studií a veřejné správy

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Lukáši Moravcovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ÚVOD	5
1 LITERÁRNÍ PŘEHLED	6
1.1 Působnost a fungování územních samosprávných celků ve veřejné správě	6
1.1.1 Předpoklady fungování územní samosprávy	7
1.1.2 Postavení obce a její působnost	8
1.1.3 Orgány obce a jejich činnost.....	10
1.1.4 Orgány zastupitelstva obce a rady obce.....	12
1.1.5 Majetek obcí.....	12
1.2 Financování územních samosprávných celků ve veřejné správě.....	18
1.2.1 Finanční hospodaření obce.....	21
1.2.2 Kontrola hospodaření.....	25
1.2.3 Závěrečný účet obce.....	27
1.3 Právní rámec hospodaření obcí	28
2 CÍL A METODIKA	29
3 ROZBOR HOSPODAŘENÍ OBCE	30
3.1 Analýza hospodaření územně samosprávného celku.....	30
3.1.1 Rozpočet a rozpočtový proces	31
3.1.2 Hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem	33
3.1.3 Nakládání a hospodaření s majetkem obce	40
3.1.4 Zadávání a uskutečňování veřejných zakázek	42
3.1.5 Účetnictví vedené územním celkem	43
3.1.6 Vnitřní a vnější kontrolní systém	44
3.2 Definované nedostatky v hospodaření obce.....	46
3.3 Návrhy na eliminaci nedostatků.....	47
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM ZKRATEK	53
SEZNAM TABULEK	54
ABSTRAKT	55
ABSTRACT	56

ÚVOD

Obce představují významný prvek územní samosprávy. V České republice se po roce 1990 projevila snaha o decentralizaci rozhodování veřejného sektoru, což znamenalo posílení odpovědnosti i pravomocí územních celků. S tím souviselo také posílení rozpočtů obcí a samostatnost v rozhodování o tom, jak s finančními prostředky a majetkem bude obec nakládat.

Decentralizované rozhodování mělo být efektivní proto, že rozhodovací pravomoci se měly přiblížit obyvatelstvu a tak měly být lépe identifikovatelné jejich potřeby. Bohužel občané v současné době nemají příliš přehled o tom, jak jejich obec hospodaří. Informace o sestavování rozpočtů i závěrečných účtů obcí nejsou ve většině případů podrobné a chybí odborný komentář, který by občanům přiblížil, za co obec finanční prostředky vydává. V důsledku toho nejsou občané schopni efektivně kontrolovat a ovlivňovat obecní rozpočty.

Na druhé straně jsou ale pravomoci obcí omezené, a to zejména v získávání příjmů. Skutečných vlastních příjmů, o které by se mohly obce zasloužit svým efektivním hospodařením, je velmi málo. Většinu příjmů určených na provoz získávají obce ve formě sdílených daní a dotací. Tím je obec velmi závislá na státním rozpočtu a má velmi nízkou efektivitu při rozhodování o výdajích.

Nejvíce pravomocí mají obce v rozhodování o prodeji majetku či o přijímání dluhů. Přitom právě tyto kroky jsou nevratné a zatěžují budoucí hospodaření obce.

Obecní samosprávu lze charakterizovat jako právo a schopnost orgánů obce řídit podstatnou část veřejných záležitostí v zájmu místního obyvatelstva a to v mezích daných zákonem. Obce mají ekonomickou a hospodářskou samostatnost, mají k dispozici majetek a finanční prostředky se kterými hospodaří a za které mají zodpovědnost.

1 LITERÁRNÍ PŘEHLED

1.1 Působnost a fungování územních samosprávných celků ve veřejné správě

Veřejná správa v České republice je tvořena soustavou státní správy a územní samosprávy. Státní správa je řízena ústřední vládou, která je nejvyšším orgánem moci výkonné a politické. Hlavním rysem státní správy je jednotná úprava výkonu pro celé území státu daná zákonem. Na úrovni územní samosprávy se uplatňuje tzv. smíšený model fungování územní veřejné správy, na jehož základě územní samosprávné celky mají oprávnění samostatně spravovat své záležitosti (tzv. samostatná působnost), ale i povinnost vykonávat některé úkoly státní správy, které jim byly zákonem nebo na základě zákona svěřeny (tzv. přenesená působnost).

V České republice existují dva typy územních samosprávných celků. Podle Ústavy České republiky¹ je základní jednotkou územní samosprávy obec a vyšším územně samosprávným celkem je kraj. Hlavní město Praha je současně obcí i krajem. Územní samosprávné celky jsou veřejnými korporacemi, které mají vlastní finanční prostředky, vlastní majetek se kterým hospodaří, v právních vztazích vystupují svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Působnost územních samosprávných celků se dělí na samostatnou působnost a přenesenou působnost. Tyto působnosti lze rozlišit prostřednictvím určitých definičních znaků.

Samostatná působnost je vykonávána vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a náklady na její výkon nesou územní samosprávné celky, které jsou si při výkonu samostatné působnosti rovny.

Přenesená působnost je činností, kterou územní samosprávné celky vykonávají jménem státu a na odpovědnost státu. Na plnění úkolů v přenesené působnosti poskytuje stát příspěvek ze státního rozpočtu. Při výkonu přenesené působnosti se uplatňuje vztah nadřízenosti a podřízenosti.²

Výkon samostatné i přenesené působnosti územních samosprávných celků je podroben dozorové a kontrolní činnosti státu, jejímž cílem je zajištění efektivního fungování veřejné správy v souladu se zákonem případně s jinými právními předpisy.

---

¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

² PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2007, s. 20. ISBN 978-80-247-2097-5

1.1.1 *Předpoklady fungování územní samosprávy*

Aby mohla územní samospráva plnit své funkce musí být vytvořeny potřebné předpoklady pro její fungování. Lze je shrnout do dvou skupin:³

- legislativní předpoklady - schválení zákonů, které by umožnily územní samosprávě vykonávat její funkce a dále pravidla hospodaření, neboť územní samospráva není finančně soběstačná, a tudíž je částečně závislá na státu
- ekonomické předpoklady pro fungování jednotlivých stupňů územní samosprávy

Legislativní předpoklady:

- legislativa upravující vznik a postavení jednotlivých článků územní samosprávy, jejich působnost, pravomoci i odpovědnost
- legislativa vymezující funkce územní samosprávy – samostatnou a přenesenou působnost
- legislativa upravující organizaci a vnitřní členění územní samosprávy, její orgány a působnost těchto orgánů
- legislativa, která vymezuje vzájemné vztahy mezi státem a územní samosprávou, kompetence jednotlivých článků veřejné správy a územní samosprávy
- legislativa upravující zákonnými normami ekonomické předpoklady fungování územní samosprávy

Ekonomické předpoklady:

- vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit
- možnost získat na základě svého rozhodnutí vlastní příjmy do svého rozpočtu
- sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něho

---

³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 20-21. ISBN 80-7261-086-4

1.1.2 *Postavení obce a její působnost*

Právní postavení obce vymezuje čl. 99 Ústavy České republiky,⁴ úprava působností a pravomocí je obsažena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Obec je základním článkem samosprávy, který představuje územní společenství občanů a který má právo na samosprávu. Obec je právnická osoba, která má vlastní majetek, pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.⁵ Mezi základní atributy obce patří členská základna, správní území a plnění veřejnoprávních úkolů.

Obce lze rozdělit do několika kategorií:

- obce s obecním úřadem
- obce s pověřeným obecním úřadem
- obce s rozšířenou působností
- města (obec, která má alespoň 3000 obyvatel)
- statutární města, která mohou své území členit na městské obvody nebo městské části, a to statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky
- hlavní město Praha (úprava v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze)⁶

Působnost obce se dělí na samostatnou působnost a přenesenou působnost. V samostatné působnosti spravuje obec svoje záležitosti samostatně a rozsah této působnosti může být omezen jedině zákonem, jinak do ní nemohou státní orgány ani orgány krajů zasahovat. Do samostatné působnosti patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům. Jedná se zejména o uspokojování potřeb občanů v oblasti bydlení, dopravy a spojů, ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání, ochrany veřejného pořádku a kulturního rozvoje.

Do samostatné působnosti obce patří např. :

- hospodaření obce
- rozpočet a závěrečný účet obce
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce

---

⁴ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁵ § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁶ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 79-80. ISBN 80-7261-086-4

- právnické osoby obce a organizační složky obce
- místní referendum
- program rozvoje územního obvodu obce
- územní plán obce a regulační plán a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou
- místní poplatky
- osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce

Přenesenou působností je výkon státní správy, kterou vykonává pověřený obecní úřad, jemuž byl tento výkon svěřen zákonem.

V rámci výkonu přenesené působnosti se u obcí jedná především o tyto činnosti:

- vydávání nařízení obce
- vedení evidence obyvatel
- rozhodování o místních a účelových komunikacích
- projednávání přestupků
- vydávání stavebních povolení
- vydávání občanských průkazů, cestovních pasů
- vydávání živnostenských oprávnění
- výkon práva v oblasti životního prostředí, atd.⁷

Obce mohou vydávat právní předpisy. „Právní předpisy vydané v samostatné působnosti se nazývají obecně závazné vyhlášky a právní předpisy vydané v rámci přenesené působnosti se nazývají nařízení.“⁸

Obecně závazné vyhlášky mohou upravovat jakoukoliv otázku v mezích samostatné působnosti zastupitelstva a musí být v souladu se zákony. Ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám obecně závaznou vyhláškou je možné, jen stanoví-li tak zákon a to:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2007, s. 28. ISBN 978-80-247-2097-5

⁸ NOVOTNÝ, V. *Územní samospráva ČR*. 1. vydání. Praha: CEVRO Institut, 2007, s. 12. ISBN 80-86816-22-2

- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí
- stanoví-li tak zvláštní zákon⁹

K vydání nařízení je třeba konkrétního zmocnění v zákoně. Nařízení musí být v souladu se zákony a jinými právními předpisy.

1.1.3 Orgány obce a jejich činnost

Obec spravují orgány obce. Tyto orgány lze dělit na volené a výkonné orgány.

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je nejvýznamnějším orgánem správy obce a reprezentantem obecní samosprávy. Jeho členové jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Zastupitelstvo tvoří 5 – 55 členů, počet závisí na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu.

Působnost a pravomoc tohoto nejvyššího samosprávného orgánu je upravena zejména v § 84 a § 85 zákona o obcích.¹⁰ Mezi nejdůležitější pravomoci patří schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, její územní plán, vydávání vyhlášek, volba starosty a dalších členů rady obce, rozhodování o majetkoprávních záležitostech obce. Zasedání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná a povinností obecního úřadu je informovat o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání. O průběhu zasedání zastupitelstva obce je nutno pořídit zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. Zastupitelstvo si může zřídit jako své kontrolní a iniciativní orgány výbory. Povinností každé obce je vždy zřídit finanční a kontrolní výbor.

Rada

Výkonným orgánem obce je rada, kterou tvoří starosta a členové volení z řad členů zastupitelstva obce. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona. Počet členů rady je lichý a činí

⁹ NOVOTNÝ, V. *Územní samospráva ČR*. 1. vydání. Praha: CEVRO Institut, 2007, s. 14. ISBN 80-86816-22-2

¹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

nejméně 5 členů a nejvíce 11 členů. Tento počet však nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. V obcích, kde zastupitelstvo má méně než 15 členů se rada nevolí, její pravomoci vykonává starosta nebo zastupitelstvo obce. Rada se schází podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Z jednání se vyhotovuje zápis, který podepisuje starosta společně s místostarostou nebo jiným radním. Radě je především vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, ukládat pokuty v samostatné působnosti, zřizovat a zrušovat komise rady obce.

Starosta

Navenek obec zastupuje starosta, který je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Úkoly a pravomoci starosty obce jsou obsaženy v § 103 - § 108 zákona o obcích.¹¹ Starosta např. svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady, podepisuje zápisy z jejich jednání, informuje veřejnost o činnosti obce, odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce.

Starostu zastupuje po dobu jeho nepřítomnosti místostarosta, který je volen zastupitelstvem obce.

Obecní úřad

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnosti spojené se samostatnou i přenesenou působností obce. Tvoří jej starosta, místostarosta (místostarostové), příp. tajemník a další zaměstnanci obce.

Tajemník

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, v ostatních obcích je zřízení této funkce dobrovolné. Tajemník je zaměstnancem obce. Vykonává činnosti obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti, za plnění úkolů je odpovědný starostovi. Není-li v obci zřízena funkce tajemníka, plní jeho úkoly starosta.¹²

---

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹² § 110 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

1.1.4 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

Jako poradní a kontrolní orgány zastupitelstva obce a rady obce jsou zřizovány výbory a komise.

Výbory

Zastupitelstvo obce zřizuje jako své kontrolní a iniciativní orgány výbory. Povinně se zřizuje finanční výbor a kontrolní výbor. Tyto výbory musí mít nejméně 3 členy, počet členů je vždy lichý. Předsedou výboru je člen zastupitelstva. Starosta, místostarosta, tajemník ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu nemohou být členy výboru. Finanční výbor kontroluje dodržování všech povinností stanovených obcí při jejím hospodaření s majetkem a finančními prostředky. Kontrolní výbor je oprávněn kontrolovat plnění jakéhokoliv usnesení zastupitelstva či rady obce. Výbor dále kontroluje činnost jiných výborů, a to zejména z pohledu, zda jiné výbory vykonávají svou činnost v souladu se zákonem a s pokyny zastupitelstva. Ze své činnosti odpovídá finanční výbor a kontrolní výbor zastupitelstvu obce.¹³

Komise

Komise může zřídit rada obce jako své iniciativní a poradní orgány. Ze své činnosti v rámci samostatné působnosti obce je komise odpovědna radě, za činnosti v přenesené působnosti odpovídá starostovi.¹⁴

1.1.5 Majetek obcí

Důležitým ekonomickým předpokladem existence obce je vlastnit majetek, neboť majetek je zdrojem příjmů, výhodnou investicí a zároveň slouží jako prostředek k uspokojování potřeb občanů. Spravování majetku se považuje za jednu z nejdůležitějších aktivit, kterou obce vykonávají v rámci své samostatné působnosti. Postavení obcí jako vlastníků majetku vymezuje v našem právním řádu čl. 101 odst. 3 Ústavy ČR a dále pak zejména § 2 odst. 1 zákona o obcích.¹⁵

---

¹³ § 117 - § 119 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 122 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ HAVLAN, P., et al. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Linde 2008, s. 19-22. ISBN 978-80-7201-708-9

Existuje několik způsobů pro nabývání obecního majetku. Obce mohou nabývat majetek na základě zákona, nákupem, bezúplatným převodem, darováním, děděním nebo mohou nový majetek vytvořit vlastní činností a výstavbou.

Podstatnou část svého majetku nabyly obce po roce 1990 na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů, který nabyt účinnosti dne 24. 5. 1991. Tento zákon obcím navrátil alespoň částečně majetek, který vlastnily před znárodněním v roce 1949.

Majetek obce dnes představuje:

- historický majetek, který obec vlastnila k 31. 12. 1949 – pokud jde o nezastavěné pozemky, pozemky zastavěné stavbami ve vlastnictví fyzických osob a stavby s pozemky tvořící se stavbou jeden funkční celek
- majetek, ke kterému přešlo právo hospodaření na obec z národního výboru ke dni 23. 11. 1990, pokud obec s tímto majetkem hospodařila ke dni účinnosti zákona o majetku obce
- věci, s nimiž začaly obce hospodařit po 23. 11. 1990
- obytné domy a pozemky tvořící s nimi jeden funkční celek, pokud byly v katastru obce, byly ve vlastnictví České republiky a právo hospodaření s nimi náleželo organizacím, u kterých na obec přešla funkce zřizovatele nebo funkce zakladatele¹⁶

Klíčovou povinností obce je povinnost využívat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Na základě této povinnosti musí obec činit takové kroky, aby svým jednáním nepoškozovala obecní majetek a aby neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu.

Významnou povinnost pro nakládání s obecním majetkem ukládá § 39 odst. 1 zákona o obcích.¹⁷ Podle tohoto ustanovení „Záměr obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej anebo poskytnout jako výpůjčku obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své

---

¹⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004, s. 283-284. ISBN 80-86473-80-5

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

nabídky“. Účelem tohoto ustanovení je zabezpečit transparentní převod nemovitého majetku obce na jiné osoby a tím jeho účelné a hospodárné využití. K tomu může vést jen výběr nejvýhodnější nabídky ve veřejné soutěži otevřené všem zájemcům. Podstatné je, že daná povinnost se vztahuje na všechny zmíněné typy nakládání s nemovitým majetkem obce.

Předpokladem správné péče o obecní majetek je i kvalitní a úplná evidence majetku a jeho pravidelná inventarizace. Bez úplného a včasného evidování majetku v účetnictví nemůže mít obec přehled o množství, skladbě a využití prostředků, které mají sloužit k plnění jejich úkolů. Přehled o majetku z hlediska jeho struktury a zdrojů financování v peněžním vyjádření poskytuje rozvaha.¹⁸ Členění podle jednotlivých položek rozvahy vychází ze zákona o účetnictví.¹⁹ Toto členění je přesné a lze je využít k celkovému hodnocení majetkové situace obcí.

Problémem je, že většina obcí má v evidenci majetku nedostatky. Při identifikaci některých nedostatků lze vycházet z praktických zkušeností auditorů provádějících přezkoumání hospodaření obcí, které jsou uveřejňovány v časopise *Obec a finance*. Dle těchto závěrů je zřejmé, že obce často nemají zpracovanou a schválenou vnitřní směrnici upravující postupy, podmínky a související doklady pro zařazení majetku, způsoby ocenění majetku, formy pořízení a vyřazení majetku, termíny a odpovědné osoby. Závažné nedostatky jsou shledávány v inventarizaci obcí. Inventarizace není často prováděna úplným způsobem a v předepsaném rozsahu. Často chybí inventura pohledávek, závazků, nedokončených investic a nehmotného majetku. Nedostatky jsou také zjišťovány v provedení inventarizace pozemků a nemovitého majetku, kdy účetní evidence jednotlivých majetkových účtů není porovnána s aktuálními výpisy z listů vlastnictví.²⁰

Obec jako vlastník majetku má právo majetek pronajímat, prodávat, darovat či zapůjčovat. Může jej vkládat do zakládaných právnických osob a dobrovolných svazků obcí, svěřovat svým příspěvkovým organizacím, může majetkem ručit.

---

¹⁸ HAVLAN, P., et al. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Linde 2008, s. 126-129. ISBN 978-80-7201-708-9

¹⁹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ PROKŮPKOVÁ, D., UHLÍŘOVÁ, J.: *Nejčastější závady při přezkumech hospodaření v oblasti majetku* [online]. [cit. 2008-10-28]. Dostupné z <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6320269>

O způsobu využívání rozhodují orgány obce, které jsou za toto hospodaření odpovědní občanům.

V oblasti majetkoprávních úkonů je zastupitelstvu vyhrazeno především rozhodování o:

- nabytí a převodu nemovitostí v majetku obce, včetně bytů a nebytových prostor
- poskytování věcných a peněžních darů v hodnotě nad 20 000 Kč ročně
- zastavení nemovitých věcí
- zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nad 20 000 Kč
- postoupení pohledávky vyšší než 20 000 Kč
- peněžitých i nepeněžitých vkladech do právnických osob
- prominutí pohledávky vyšší než 20 000 Kč²¹

Některá rozhodnutí o využívání majetku obce mohou být svěřena radě obce (např. rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce).

Zásadní význam pro nabývání majetku obcí má zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon svou podstatou chrání výdajovou stránku obecních rozpočtů. Zadávání veřejných zakázek realizují zadavatelé převážně vlastními zaměstnanci, rozsáhlejší veřejné zakázky zadávají zpravidla prostřednictvím pověřených osob.

Pojem veřejné zakázky je vymezen v § 7 zákona o veřejných zakázkách, jako zakázka realizovaná vždy na základě písemné smlouvy s jedním nebo více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo provedení stavebních prací. Cílem veřejných zakázek je získání statků a služeb v požadované kvalitě za co nejnižší možnou cenu. Celý proces zadávání a realizace veřejných zakázek podléhá pravidlům, která by měla zajistit, aby se jednalo o efektivní a hospodárné vynakládání veřejných prostředků při současném dodržování principů transparentnosti a nediskriminace.

Povinnost postupovat podle zákona o veřejných zakázkách²² nastává, pokud zadavatel patří do některé ze zákonem vymezených kategorií – veřejný, dotovaný nebo sektorový zadavatel. Obec, jakožto územní samosprávný celek, je ve smyslu zákona veřejným zadavatelem. Podle zákona není nutno postupovat pokud se jedná o tzv. zakázky malého rozsahu, které jsou vymezeny finančními limity u dodávek a služeb

---

²¹ § 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

²² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

do 2 mil. Kč bez DPH a u stavebních prací do 6 mil. Kč bez DPH. I u těchto zakázek je povinností zadavatele dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Pokud se týká konkrétního způsobu aplikace uvedených zásad, zákon o veřejných zakázkách ani prováděcí předpisy neobsahují podrobnější určení povinností zadavatelů. Veřejní zadavatelé by měli svými interními předpisy upravit postupy pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu tak, aby tyto zakázky nebyly zadávány nahodile a aby byla zajištěna dostatečná soutěž. Při stanovení hranice objemu zakázky, kterou je možné zadat jedinému zájemci, je možné jako vodítko použít Metodiku zadávání veřejných zakázek vydanou Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, kde je navrženo zadání jedinému zájemci pouze v případě, že hodnota zakázek malého rozsahu na dodávky a služby nepřesahuje 200 000 Kč a hodnota zakázek na stavební práce nepřesahuje 600 000 Kč. Cílem metodiky je překlenout mezeru mezi legislativním textem a praktickým uplatněním ustanovení zákona.²³

Existuje i několik výjimek, kdy není zadavatel povinen postupovat podle zákona, jedná se např. o případy, v nichž je třeba zadat veřejnou zakázku v souvislosti s krizovou situací (povodně, rozsáhlé požáry apod.).

Veřejné zakázky dělíme podle druhu a podle finančních limitů. Podle druhu se zakázky dělí na tři základní kategorie, a to na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce. Podle finančního limitu se dělí zakázky na veřejné zakázky malého rozsahu, podlimitní veřejné zakázky a nadlimitní veřejné zakázky.

Veřejnou zakázkou malého rozsahu je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota u dodávek a služeb nedosáhne 2 mil. Kč bez DPH a u stavebních prací částky 6 mil. Kč bez DPH.

Podlimitní veřejná zakázka je zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo na služby nejméně 2 mil. Kč bez DPH a v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 mil. Kč bez DPH a nedosáhne limitu stanoveného pro nadlimitní veřejnou zakázku. Tyto limity jsou platné v případě, je-li zadavatelem obec.

---

²³ BERNÁŠEK, M., VÁCHA, M. *Veřejné zakázky malého rozsahu* [online]. [cit. 2008-10-28]. Dostupné z http://pravniciradce.ihned.cz/c4-10077450-20246390-F00000_d-verejne-zakazky-maleho-rozsahu

Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota, u dodávek a služeb je 5 857 tis. Kč bez DPH a u stavebních prací 165 288 tis. Kč bez DPH. I tyto limity platí v případě, že je zadavatelem obec.

Zákon o veřejných zakázkách upravuje také několik druhů zadávacích řízení:

- otevřené zadávací řízení, ve kterém mohou podat nabídku všichni zájemci, aniž by museli žádat zadavatele o souhlas
- užší zadávací řízení, ve kterém mohou podat nabídku pouze zadavatelem vybraní zájemci
- jednací řízení s uveřejněním, ve kterém podávají nabídku pouze vybraní zájemci a na základě této nabídky s nimi zadavatel jedná o konkrétních podmínkách smlouvy
- jednací řízení bez uveřejnění, ve kterém zadavatel přímo vyzve k jednání jednoho nebo více dodavatelů s kterými vyjednává smluvní podmínky a až poté uzavírá smlouvu
- soutěžní dialog, ve kterém zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku a tím je vyzývá k podání žádostí o účast v zadávacím řízení
- zjednodušené podlimitní řízení, ve kterém vyzývá zadavatel písemnou výzvou k podání nabídky nejméně 5 zájemců

Zadavatel může pro zadání veřejné zakázky použít otevřené řízení nebo užší řízení, ostatní druhy řízení může použít pouze v případech stanovených v § 22 až 25 zákona o veřejných zakázkách.²⁴ Nejvíce transparentním je otevřené řízení, kdy se do soutěže může přihlásit jakýkoliv uchazeč, který splňuje předem definované požadavky.

V praxi však trpí celý proces zadávání veřejných zakázek množstvím nedostatků a chyb. Při identifikování některých konkrétních nedostatků lze vycházet ze závěrů Nejvyššího kontrolního úřadu publikovaných v jeho každoročních výročních zprávách. Z těchto závěrů je zřejmé, že mezi nejčastější porušení zákona patří umělé rozdělování zakázek na jednotlivé dílčí celky s menšími finančními objemy za účelem vyhnout

---

²⁴ ŠEBESTA, M., et al. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem*. 1. vydání. Praha: ASPI, 2006, s. 110-113. ISBN 80-7357-213-3

se vyhlášení otevřených soutěží a tím zajistit možnost upřednostnit předem vybraného uchazeče. Nedostatky jsou také při vypisování užšího řízení s omezeným počtem uchazečů, kdy může zadavatel účelově nastavit kritéria, která umožní účast předem vybrané skupině dodavatelů. V praxi také nastávají případy, kdy spolu soutěží navzájem propojené firmy a ostatní zájemci nejsou do soutěže připuštěni. Předem vybraní vítězové sice předstírají konkurenci s ostatními účastníky, ale ve skutečnosti s nimi dohodnou podobu jejich nabídek. V tomto případě zvítězí sice nejnižší cena, ale i ta je vyšší, než kdyby probíhala skutečně otevřená soutěž.²⁵

Orgánem dohledu nad zadáváním veřejných zakázek je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Jeho úkolem je především ochrana soutěžitelů. ÚOHS má pouze právo udělovat pokuty za porušení postupů při zadávání veřejných zakázek a právo zrušit smlouvu na provádění zakázky. Pro vyšetřování podvodů a manipulací s cenou veřejných zakázek jsou pravomoci úřadu omezeny. Na úrovni obce by měl kontrolu nad dodržováním zákona o veřejných zakázkách provádět kontrolní výbor obce.

1.2 Financování územních samosprávných celků ve veřejné správě

Obce nejsou finančně soběstačné. Výše příjmů rozpočtu každé obce je závislá jednak na iniciativě jejich představitelů v získávání financí prostřednictvím různých dotačních či grantových titulů z národní a evropské úrovně, jednak také na nastavení systému rozpočtového určení daní. Příjmy z daní představují rozhodující zdroj příjmů obcí a do značné míry ovlivňují jejich finanční stabilitu.

Obce mají následující daňové příjmy:²⁶

- z výlučných daní
- ze sdílených daní
- z motivační daně

---

²⁵ Nejvyšší kontrolní úřad. *Výroční zprávy* [online]. [cit. 2008-10-28]. Dostupné z <http://www.nku.cz/pages/cs/publikace/vyrocní-zpravy.htm>

²⁶ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 253-273. ISBN 80-7261-086-4

Výlučné daně

Výnos z výlučné daně plyne výhradně do obecních rozpočtů. Typickým příkladem výlučné daně u obcí je daň z nemovitostí a daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec.

Sdílené daně

V případě sdílených daní stát i územní samosprávy sdílejí společnou daňovou základnu. Zákon²⁷ stanovuje podíl obcí na celostátně vybíraných daních, který je jejich příjmem. Jedná se např. o daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob z podnikání, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Do rozpočtu obcí připadá v současné době 21,4 % z celostátního výnosu těchto daní. U obcí se výnosy z daní přerozdělují v závislosti na počtu obyvatel a na velikosti katastru obce.

Motivační daň

Obcím náleží 30 % výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti podle trvalého bydliště podnikatelů.²⁸

Mezi další daňové příjmy obcí patří místní a správní poplatky.

Místní poplatky se ukládají za účelem zdanění určité místní aktivity a nemají charakter platby za službu. Jedná se např. o poplatek ze psů, poplatek ze vstupného, poplatek za výherní hrací přístroj.²⁹

Správní poplatky pak zahrnují poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod.³⁰

Dalším příjmem obcí jsou nedaňové příjmy, jejichž strukturu i výši mohou obce svým rozhodnutím ovlivnit. Mezi tyto příjmy patří především:

- příjmy z pronájmu majetku a příjmy z prodeje neinvestičního majetku

---

²⁷ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů

²⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- příjmy z uživatelských poplatků (poplatky za odvoz komunálního odpadu, vodné, stočné, apod.)
- sankční pokuty (např. za znečišťování životního prostředí), kde tyto příjmy mají zpravidla doplňkový charakter
- ostatní nedaňové příjmy, které mohou mít povahu příjmů plánovaných, např. příjmy ze sdružování finančních prostředků a příjmů neplánovaných, např. dary, výnosy ze sbírek

Neopomenutelný zdroj financování obcí představují dotace. Obce mohou získat dotace zejména ze státního rozpočtu, ze státních fondů, fondů Evropské unie, od krajů i od jiných rozpočtů územní úrovně. Základní kategorie dotací jsou účelové a neúčelové, a dále dělíme dotace na běžné a kapitálové.

Účelové dotace jsou vždy poskytovány na určitý účel. Poskytují se za podmínek stanovených zásadami dotační politiky a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem. Poskytnutí dotace je většinou podmíněno finanční spoluúčastí příjemce dotace. Nevyčerpané prostředky je povinná obec vrátit. Účelové dotace jsou poskytovány obcím nejčastěji na financování vzdělání, výstavbu bytů, na údržbu komunikací apod.

Neúčelové dotace nejsou poskytovány na předem vymezený účel ani za předem určených podmínek užití. Tyto dotace mohou obce použít podle vlastního uvážení, omezení je pouze v tom, zda jsou poskytovány na financování běžných výdajů či kapitálových výdajů.³¹

Důležité místo ve financování obcí mají i příjmy návratné povahy, mezi které patří zejména úvěry, návratné půjčky a finanční výpomoci. S poskytováním těchto návratných příjmů je však spojeno úrokové zatížení, které může zatěžovat budoucí hospodaření obce.

Úvěry

- Krátkodobý (překlenovací) úvěr se splatností do jednoho roku, resp. do konce rozpočtového roku, který je určen především na překlenutí časového nesouladu

---

³¹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 294-297. ISBN 80-7261-086-4

mezi příjmy a výdaji obecního rozpočtu. Tento typ úvěru je čerpán zpravidla na financování potřeb souvisejících se zabezpečením běžných potřeb obcí.

- Střednědobý úvěr se splatností do pěti let, který je zpravidla účelový. Obce čerpají tento úvěr většinou na financování investičních akcí, u nichž se předpokládá v blízké době jejich zhodnocení a tím možnost získání finančních prostředků na splácení úvěru.
- Dlouhodobý úvěr se splatností do deseti let využívají obce většinou na financování investic, u nichž se očekává spíše nepřímá návratnost (např. na místní komunikace).

Návratné půjčky a finanční výpomoci

Návratné finanční výpomoci mohou být poskytnuty obcím ze státních fondů nebo ze státního rozpočtu. Jedná se o nízké úročené nebo bezúročné půjčky. Pravidla pro poskytnutí a splácení návratných finančních výpomocí v rámci rozpočtové soustavy upravuje zákon o rozpočtových pravidlech. Obce nejčastěji využívají půjčky ze Státního fondu životního prostředí a Státního fondu rozvoje bydlení.³²

1.2.1 Finanční hospodaření obce

Finanční systém obce tvoří obecní rozpočet a mimorozpočtové fondy. Zatímco sestavování obecního rozpočtu a hospodaření podle něho je ze zákona povinné, vytváření mimorozpočtových fondů a jejich využití při financování potřeb obce je v pravomoci zastupitelstva obce. Pravidla hospodaření s rozpočtovými prostředky jsou stanovena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Soubor činností nezbytných k řízení hospodaření obce v daném rozpočtovém období se nazývá rozpočtový proces. Jednotlivé fáze tohoto procesu lze rozdělit do několika etap:

- sestavení návrhu rozpočtu
- projednání, zveřejnění a schválení návrhu rozpočtu
- rozpočtové provizorium
- kontrola plnění rozpočtu

---

³² PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 306-309. ISBN 80-7261-086-4

- sestavení závěrečného účtu
- projednání, zveřejnění a schválení závěrečného účtu³³

Základním nástrojem, který slouží jako podklad pro odpovědné plánování a rozhodování o rozvoji obce, je rozpočtový výhled. Povinnost sestavovat rozpočtový výhled ukládá obci zákon o rozpočtových pravidlech. „Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.“³⁴ Každá obec si může zvolit míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Základními ukazateli musí být alespoň celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. Pokud má obec kvalitní rozpočtový výhled, usnadní jí to práci při zpracování rozpočtu a především by nemělo docházet k nadměrnému zadlužení obce.

Rozpočtový výhled a údaje z rozpisu státního rozpočtu a rozpočtu kraje jsou podkladem pro vypracování rozpočtu obce. Rozpočet je označován jako roční finanční plán, jímž se řídí financování činnosti obce. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před projednáváním, aby se k němu mohli občané vyjádřit. Pokud není rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se hospodaření obce v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Tato pravidla stanovuje zastupitelstvo, které může schválit dočasné hospodaření obce buď podle skutečnosti stejného období v předchozím roce, nebo podle plánovaného rozpočtu.

Vzhledem ke skutečnosti, že schvalovaný rozpočet musí vyjadřovat závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit orgány obce i další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu, je důležité zpracovat rozpočet v třídění podle rozpočtové skladby stanovené vyhláškou Ministerstva financí.³⁵ Schvalování rozpočtu je výhradním právem zastupitelstva. Rozpočet může být schválen jako vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. Schodkový rozpočet lze schválit pouze v případě, že bude

³³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 211-212. ISBN 80-7261-086-4

³⁴ § 3 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

schodek pokryt finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenými návratnými finančními zdroji (půjčka, úvěr, návratná finanční výpomoc).

Obsahem rozpočtu jsou příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Mimo rozpočet mohou probíhat operace, týkající se sdružených prostředků, cizích prostředků nebo tzv. podnikatelské činnosti. Jestliže se jedná o podnikatelskou činnost obce jsou výnosy a náklady z této činnosti sledovány odděleně jako výnosy a náklady. Do rozpočtu obce jsou zapojovány pouze výsledky z podnikatelské činnosti.³⁶

Příjmy a výdaje obecního rozpočtu se třídí podle závazné tzv. rozpočtové skladby, která umožňuje třídění rozpočtu na běžný a kapitálový. Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje. Běžné příjmy jsou určeny na financování běžných provozních nebo neinvestičních výdajů. Běžný rozpočet by měl být sestavován jako vyrovnaný nebo přebytkový. Schodkový běžný rozpočet je nežádoucí a je proto nutné analyzovat příčiny schodkovosti. Dlouhodobě přebytkový rozpočet jako výsledek hospodaření je zárukou splácení návratných příjmů.

V kapitálovém rozpočtu se bilancují jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakující příjmy, které jsou využívány především k financování investičních potřeb týkajících se delšího časového období. Příjmy kapitálového rozpočtu se doplňují návratnými příjmy, které vyrovňávají bilanci kapitálového rozpočtu (např. úvěry, kapitálové půjčky,...).

Oddělení běžného hospodaření od dlouhodobého kapitálového hospodaření umožňuje analyzovat nejen vliv příjmů a transferů, ale i jednotlivých druhů výdajů, a dokonce i vliv zadlužení na hospodaření obce. Tato analýza umožňuje zjistit možnosti využití návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby.

---

³⁶ § 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Tab. 1: Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce

Příjmy	Výdaje
Běžné: <ul style="list-style-type: none"> - daňové - svěřené daně - sdílené daně - místní poplatky - správní poplatky - nedaňové - poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od organizačních složek, příspěvkových organizací - dividendy z akcií, přijaté úroky - dotace – transfery - neúčelové - účelové	Běžné – neinvestiční: <ul style="list-style-type: none"> - mzdy a platy - povinné pojistné za zaměstnance - materiálové - energie - nájemné - sankce za porušení rozpočtové kázně - placené pokuty - placené úroky - ostatní (poskytnuté dary apod.) - dotace ostatním organizačním složkám a jiným subjektům - neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím - výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční)
Kapitálové: <ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku – nemovitého a dlouhodobého movitého - z prodeje akcií a majetkových podílů - kapitálové dotace – transfery - účelové - neúčelové (ze státního rozpočtu, státních fondů, rozpočtu kraje, jiné obce apod.) - přijaté úvěry - přijaté splátky půjček	Kapitálové – investiční: <ul style="list-style-type: none"> - na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku - na nákup cenných papírů - na kapitálové poskytnuté dotace organizačním složkám a různým subjektům - na investiční příspěvky příspěvkovým organizacím - na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům - splátky úvěrů
Ostatní <ul style="list-style-type: none"> - doplňkové - přijaté sankční pokuty apod.	Ostatní

Zdroj: Úvod do regionálních věd a veřejné správy

Vzhledem ke skutečnosti, že během roku dochází k nesrovnalostem mezi rozpočtem a skutečností, které mohou být zapříčiněny změnami zákonů nebo objektivními skutečnostmi, které nebyly při sestavování rozpočtu známy, je povinností zastupitelstva obce schvalovat rozpočtová opatření a to v časové posloupnosti. Opatření musí vždy předcházet čerpání rozpočtu na jiný účel. Jedinou výjimkou je krizový stav jako např. živelné pohromy, kdy lze opatření schvalovat následně.

Rozpočtovým opatřením se rozumí:

- přesun prostředků v rámci rozpočtu, aniž se mění objem příjmů a výdajů
- změna objemu příjmů i výdajů³⁷

Kromě hospodaření se svým rozpočtem si obec může zřizovat mimorozpočtové fondy. Může se jednat o fondy s účelovým určením nebo bez účelového určení. Mezi nejčastěji zřizované fondy obce patří sociální fond nebo rezervní fond. O zřízení fondu rozhoduje zastupitelstvo obce, které také schvaluje i zásady pro jeho naplňování.

1.2.2 Kontrola hospodaření

Hospodaření s finančními prostředky obce je nutné vyhodnocovat a kontrolovat. Významné místo zde má finanční analýza, finanční kontrola a přezkum hospodaření.

Finanční analýza by měla nejen analyzovat minulé hospodaření, ale měla by také odhalit pozitivní i negativní faktory, které hospodaření dané obce ovlivnily. Zaměřuje se na vyhodnocení silných a slabých stránek ve finančním hospodaření obce.

Hlavní oblastí finanční analýzy jsou:

- běžné hospodaření
- investiční činnost a její financování
- hospodaření s majetkem

Finanční analýza se soustřeďuje především na:

- analýzu hospodaření v běžném rozpočtu, a to podle jednotlivých běžně se opakujících příjmů a výdajů i analýzu náhodných, neopakujících se běžných příjmů a výdajů
- analýzu hospodaření v kapitálovém rozpočtu – analýzu struktury příjmů a výdajů v kapitálovém rozpočtu
- analýzu dluhů, jejich struktury, způsob umořování dluhů
- analýzu majetku a způsobu jeho využívání³⁸

---

³⁷ § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 215-217. ISBN 80-7261-086-4

Tok finančních prostředků v rámci hospodaření obce zachycuje účetnictví. Finanční analýza vyhodnocuje údaje, které jsou zachycené v účetních výkazech. Obec má povinnost sestavovat rozvahu a výsledovku.

Finanční kontrola je upravena zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Obec má povinnost vytvořit systém finanční kontroly, jehož pomocí zajistí kontrolu svého hospodaření včetně kontroly hospodaření organizačních složek (vnitřní kontrolní systém) a dále kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky u příspěvkových organizací zřizovaných obcí a u žadatelů a příjemců veřejné podpory, kterou poskytuje (formou veřejnosprávní kontroly).

Vnitřní kontrolní systém obce zajišťuje podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy, jeho význam spočívá ve vyhodnocování a minimalizaci provozních, finančních i právních rizik, která mohou vzniknout při plnění schválených záměrů obce. Musí mít jasně stanovené postupy pro podávání zpráv příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a přijímaných opatřeních k nápravě. Za zavedení a udržování vnitřního kontrolního systému odpovídá starosta obce. Ten musí vymezit konkrétní povinnosti zaměstnanců, rozdělit funkce tak, aby systém zabezpečovali alespoň dva zaměstnanci, kteří by se kontrolovali navzájem.

Předmětem veřejnosprávní kontroly je kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, především při vynakládání veřejných výdajů. Jedná se o nepřetržitý proces, tj. před poskytnutím veřejných prostředků (předběžná kontrola), v průběhu jejich použití (průběžná kontrola) a následně po jejich použití (následná kontrola).³⁹

Nejdůležitější pravidelnou kontrolou hospodaření obce je přezkum hospodaření. Povinnost dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok je uložena obcím zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a současně i zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Za objednání přezkoumání odpovídá starosta. O způsobu zabezpečení přezkoumání rozhoduje obec. Pro obce je ponechána volba způsobu vykonání přezkoumání mezi auditorem nebo krajským úřadem. Nepožádá-li obec o přezkoumání svého hospodaření příslušný krajský úřad, ani nezadá-li přezkoumání

---

³⁹ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

auditorovi, přezkoumá hospodaření obce z úřední povinnosti příslušný krajský úřad. V případě výkonu přezkoumání auditorem je stanoven požadavek písemné smlouvy, který musí obsahovat kromě obecných náležitostí smlouvy náležitosti taxativně stanovené zákonem. Náklady na přezkoumání auditorem uhradí obec ze svých rozpočtových prostředků.

Vlastní přezkoumání hospodaření upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Přezkoumání je zaměřeno především na dodržování předpisů pro finanční hospodaření obce, zadávání a realizaci veřejných zakázek, nakládání s majetkem obce a účetnictví obce.

1.2.3 Závěrečný účet obce

Po skončení rozpočtového roku vypracovává obec závěrečný účet, který zobrazuje jak obec hospodařila podle schváleného rozpočtu. Součástí závěrečného účtu je zhodnocení hospodaření s peněžními fondy, s účtem cizích prostředků, se sdruženými prostředky, ale i hospodaření jí zřízených příspěvkových organizací. Jeho součástí je také vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům a jiným rozpočtům a rovněž zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření. Návrh závěrečného účtu obce musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu obce.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením:

- a) souhlasu s celoročním hospodařením bez výhrad, nebo
- b) souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily obci škodu.⁴⁰

---

⁴⁰ § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

1.3 Právní rámec hospodaření obcí

Existenci a fungování obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Základní právní normou upravující rozpočtové vztahy uvnitř rozpočtové soustavy je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Na tuto právní normu dále navazuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který přesněji upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů obcí a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky obcí.

Pro zaručení srovnatelnosti příjmů a výdajů mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně, existuje jednotné členění příjmů a výdajů, které je závazné pro všechny rozpočty. Toto členění upravuje Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zásadní význam pro nabývání majetku obcí má zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Ve vztahu k majetku obcí se váže i zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je každý územně samosprávný celek povinen vést účetnictví.

Významnou právní normou, která ovlivňuje velikost daňových příjmů obcí je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.

Vnitřní kontrolní systém hospodaření obcí upravuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláška č. 416/2004 Sb.

Vlastní přezkoumání hospodaření obcí upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

2 CÍL A METODIKA

Cílem bakalářské práce bude rozbor hospodaření obcí, definování nejčastějších prohřešků a návrhy na jejich eliminaci.

Vzhledem ke skutečnosti, že oblast hospodaření obcí je velmi širokou oblastí, bude zvolena metoda demonstrace na jedné obci.

Pro zpracování bakalářské práce budou použity tyto metody: analýza dostupné literatury, časopisů a platné legislativy, která mi umožní orientaci v teoretických východiscích hospodaření obce, analýza interních dokumentů a výkazů obce, v tomto případě Obce Dolní Hbity. Východiskem pro zpracování práce budou také vlastní zkušenosti získané při přezkoumání hospodaření obcí.

V první části práce bude popsána působnost územních samosprávných celků ve veřejné správě a aktuální legislativa upravující hospodaření územních samosprávných celků, se zaměřením na obce. Pro lepší pochopení celé problematiky budou v této části vymezeny základní pojmy týkající se obce s definováním orgánů a majetku obce, jejího hospodaření, financování a kontroly.

Druhá část práce tzn. analytická část bude obsahovat vlastní analýzu hospodaření Obce Dolní Hbity. Na základě předložených dokumentů obce bude popsán a analyzován její rozpočtový proces: rozpočtový výhled, rozpočet, rozpočtová opatření, kontrola, závěrečný účet obce. Údaje o příjmech a výdajích obce za uplynulé dva roky budou čerpány z Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO, údaje o stavu a pohybu majetku pak z hlavní účetní knihy. Na základě analýzy příjmů a výdajů za roky 2006 a 2007, analýzy rozpočtového procesu, analýzy nakládání s majetkem obce a vnitřního i vnějšího kontrolního systému bude závěrem práce zhodnocení hospodaření obce, definování nedostatků a rizikových míst v hospodaření a návrhy na jejich eliminaci.

3 ROZBOR HOSPODAŘENÍ OBCE

3.1 Analýza hospodaření územně samosprávného celku

Analyzovaná Obec Dolní Hbity se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Příbram, téměř uprostřed krásné a turisticky zajímavé krajiny Středního Povltaví. Žije zde 824 obyvatel. K obci jsou připojeny okolní vesnice Jelence, Luhy, Káciň, Nepřejov, Horní Líšnice, Třtí a osada Kaliště.

Svoji samosprávnou moc provádí a zabezpečuje Obec Dolní Hbity s využitím obecně závazných vyhlášek, mezi které patří např.:

- Obecně závazná vyhláška o místních poplatcích
- Obecně závazná vyhláška o nakládání s odpady
- Obecně závazná vyhláška, kterou se vydává Řád veřejného pohřebiště pro hřbitov v Dolních Hbitech

V čele obecního úřadu stojí starosta Ing. Jan Michálek, dále místostarosta, zastupitelstvo obce a rada obce. Na obecním úřadě pracují dvě administrativní pracovnice, další zaměstnanci mají za úkol provádět údržbu obecního majetku.

Obecní zastupitelstvo, které je nejvyšším samosprávným orgánem obce, má 15 členů. Rada obce má 5 členů. V obci jsou zřízeny pouze povinné výbory, a to finanční výbor a kontrolní výbor. Každý z těchto výborů má 3 členy. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady, zveřejňování dokumentů na úřední desce, apod.

Obec Dolní Hbity má zřízenou kulturní komisi, která se podílí na pořádání kulturních akcí a různých jiných druhů vyžití pro občany obce. Jedná se např. o vítání občánků, dětský den, posezení pro důchodce, návštěvy divadel nebo vánoční koncert. Tato komise má 5 členů.

Obecní úřad má jednu příspěvkovou organizaci – Mateřská škola a Základní škola v Dolních Hbitech. Této organizaci poskytuje obec finanční prostředky na provoz.

3.1.1 Rozpočet a rozpočtový proces

Rozpočtový výhled

Povinnost vypracovat rozpočtový výhled ukládá obci zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Jedná se o pomocný nástroj, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje obce a zároveň je podkladem při sestavení rozpočtu obce na jednotlivé roky.

Obec Dolní Hbity má schválený rozpočtový výhled na období let 2007 – 2010. Sestavení rozpočtového výhledu vycházelo z analýzy minulého období, tj. z účetních dat za roky 2004 a 2005 a ze schváleného rozpočtu pro rok 2006. Mezi nejdůležitější priority patřila výstavba vodovodu, vybudování kanalizace, výměna oken v budově mateřské školy, výstavba bytů v areálu mateřské školy, zateplení a omítnutí budovy obecního úřadu, zajištění bezdrátového internetu, opravy komunikací atd.

Tab. 2: Rozpočtový výhled Obce Dolní Hbity pro rok 2007 – 2010 (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010
Příjmy celkem	12 082,70	9 930,00	10 447,50	11 000,00
z toho: daňové příjmy	4 872,00	5 816,00	6 170,00	6 490,00
nedaňové příjmy	1 664,70	659,00	512,50	545,00
kapitálové příjmy	330,00	10,00	270,00	270,00
dotace	5 216,00	645,00	3 495,00	3 695,00
převody z vlastních fondů	-	2 800,00	-	-
Výdaje celkem	12 082,70	9 930,00	10 447,50	11 000,00
z toho: běžné výdaje	5 083,60	5 641,60	6 030,60	6 620,00
kapitálové výdaje	6 999,10	4 288,40	4 416,90	4 380,00

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Rozpočtový výhled pro rok 2007-2010

Stanovený rozpočtový výhled byl sestaven na základě splnění několika základních podmínek:

- obec nemá žádné cizí zdroje a rozpočtový výhled nepočítal s přijetím cizích zdrojů
- základním příjmem obce zůstanou daňové příjmy
- veškeré investiční akce a běžné výdaje budou financovány z vlastních zdrojů nebo dotacemi
- případný kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku bude převeden k použití v dalším roce ke krytí rozpočtových výdajů
- případný schodek hospodaření bude hrazen z finančních prostředků z minulých let

Rozpočtové provizorium

Vzhledem ke skutečnosti, že zastupitelstvo obce schválilo rozpočet na rok 2007 již 7. prosince 2006 nebylo nutné, aby obec stanovila pravidla rozpočtového provizoria.

Rozpočet

Při sestavování rozpočtu na rok 2007 vycházela obec z hospodaření obce v roce 2006, sestaveného rozpočtového výhledu na období 2007 – 2010 a z požadavků své příspěvkové organizace a organizačních složek.

Návrh rozpočtu byl zpracován starostou obce v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Tento návrh byl nejprve projednán na tzv. pracovním jednání zastupitelstva a v souladu se zákonem vyvěšen na úřední desce po dobu 15 dnů, od 22. 11. 2006 do 7. 12. 2006, aby se mohli občané k rozpočtu vyjádřit.

Tab. 3: Návrh rozpočtu na rok 2007 a schválený rozpočet obce (v tis. Kč)

	návrh rozpočtu na r. 2007	schválený rozpočet
daňové příjmy	4 872,00	4 872,00
neinvestiční dotace	490,00	490,00
ostatní příjmy	1663,50	1663,50
kapitálové příjmy	330,00	330,00
investiční dotace	4 726,00	4 726,00
příjmy celkem	12 081,50	12 081,50
běžné výdaje	6 446,50	6 446,50
kapitálové výdaje	7 835,00	7 835,00
výdaje celkem	14 281,50	14 281,50
změna stavu na BÚ	2 200,00	2 200,00
financování celkem	2 200,00	2 200,00

Zdroj: Obec Dolní Hbity, návrh rozpočtu na rok 2007, schválený rozpočet na rok 2007

Rozpočet na rok 2007 byl schválen zastupitelstvem obce dne 7. prosince 2006 pod číslem usnesení 6/8/06 v této výši:

celkové příjmy: 12 081,50 tis. Kč

celkové výdaje: 14 281,50 tis. Kč

financování: 2 200,00 tis. Kč

Rozpočet byl schválen jako vyrovnaný při zapojení položky financování. Běžné příjmy převyšovaly běžné výdaje a vznikl tak kladný rozdíl ve výši 579 tis. Kč. Kapitálové příjmy nepokrývaly kapitálové výdaje, čímž vznikl deficit kapitálového

rozpočtu v částce 2 779 tis. Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že ani kladný rozdíl v běžném rozpočtu nepokryval deficit kapitálového rozpočtu bylo nutno tento deficit financovat zapojením prostředků z minulých rozpočtových období ve výši 2 200 tis. Kč.

3.1.2 Hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem

Od 1. 1. 2007 probíhalo hospodaření obce podle schváleného rozpočtu. Během roku finanční výbor, rada a starosta obce průběžně prováděly kontrolu plnění rozpočtu a předkládaly zastupitelstvu obce návrhy na jeho úpravu. V průběhu rozpočtového roku bylo zastupitelstvem schváleno 5 rozpočtových opatření.

Rozpočtová opatření

Rozpočtové opatření č. 1/2007 bylo projednáno a schváleno zastupitelstvem obce dne 9. 5. 2007.⁴¹ Příjmová i výdajová část rozpočtu byla navýšena o 232,04 tis. Kč. Největší změnou v příjmech obce bylo navýšení u položky 4112 – neinvestiční přijaté transfery ze SR a položky 2111 – příjmy z poskytnutých služeb. Nejvyšší navýšení u výdajů činila položka 5137 – nákup DDHM u knihovny a navýšení položky 5171 – opravy a udržování u tělovýchovné činnosti.

Rozpočtové opatření č. 2/2007 bylo projednáno a schváleno zastupitelstvem obce dne 19. 6. 2007.⁴² Příjmová část rozpočtu byla navýšena o 70,35 tis. Kč a výdajová část o 33,76 tis. Kč. Podstatnou změnou v příjmové části bylo navýšení položky 2132 – příjmy z pronájmu a položky 2310 – příjmy z prodeje DDHM. Výdajová část byla navýšena především u položky 5137- DDHM a položky 5229 – ostatní neinvestiční transfery neziskovým organizacím. Podstatnou změnou byl přesun rozpočtovaných prostředků z položky 2111 – příjmy z poskytovaných služeb na položku 3122 – přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku, čímž se změnila výše běžného a kapitálového rozpočtu.

Rozpočtové opatření č. 3/2007 bylo projednáno a schváleno zastupitelstvem obce dne 18. 9. 2007.⁴³ Příjmová i výdajová část rozpočtu byla navýšena o 413,91 tis. Kč. Nejvyšší navýšení v příjmech zaznamenala položka 4121 – neinvestiční přijaté transfery od obcí, která zahrnuje příspěvky od jiných obcí na úhradu provozních výdajů ZŠ a položka 4122 – neinvestiční přijaté transfery od krajů zahrnující poskytnutou dotaci od Krajského úřadu Středočeského kraje na program obnovy venkova a zařízení

⁴¹ Obec Dolní Hbity, schválené rozpočtové opatření č. 1/2007 ze dne 9. 5. 2007

⁴² Obec Dolní Hbity, schválené rozpočtové opatření č. 2/2007 ze dne 19. 6. 2007

⁴³ Obec Dolní Hbity, schválené rozpočtové opatření č. 3/2007 ze dne 18. 9. 2007

knihovny. Výdaje byly navýšeny nejvíce u položky 5171 – opravy a udržování, kdy se jednalo o opravy místních komunikací a údržbu ČOV, dále u položky 5229 - příspěvky neziskovým organizacím, což bylo poskytnutí příspěvku na opravu sportovních kabin v Dolních Hbitech.

Rozpočtové opatření č. 4/2007 bylo projednáno a schváleno zastupitelstvem obce dne 28. 11. 2007.⁴⁴ Příjmová i výdajová část rozpočtu byla navýšena o 536,54 tis. Kč. Podstatnou změnou v příjmové části bylo navýšení u položky 1111 - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, 1121 – daň z příjmu právnických osob, 1211 – daň z přidané hodnoty, ve výdajové části se jednalo o navýšení u položka 6119 – ostatní nákup DNM (projekt na místní komunikace, projekt byty MŠ).

Rozpočtové opatření č. 5/2007 bylo projednáno a schváleno zastupitelstvem obce dne 21. 1. 2008.⁴⁵ Příjmová část rozpočtu byla navýšena o 344,07 tis. Kč a výdajová část byla snížena o 3 641,10 tis. Kč. Největší navýšení v příjmové části bylo u položky 1211 – DPH, 1511- daň z nemovitosti, 4111- neinvestiční dotace (volby), ve výdajové byla nejvíce snížena položka 5171 – opravy a udržování (silnice), 6121 – budovy a stavby (výstavba kanalizace), navýšena byla naopak položka 5171 – opravy a udržování (oprava budovy obecního úřadu).

Tab. 4: Přehled schváleného rozpočtu, upraveného rozpočtu a skutečného plnění rozpočtu za rok 2007 (v tis. Kč)

	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečnost
Příjmy	12 081,50	13 680,46	13 680,49
- daňové příjmy	4 872,00	5 714,00	5 714,01
- nedaňové příjmy	1 663,50	1 087,24	1 087,26
- kapitálové příjmy	330,00	1 213,69	1 213,69
- přijaté transfery	5 216,00	5 665,53	5 665,53
Výdaje	14 281,50	11 838,15	11 857,50
- běžné výdaje	6 446,50	6 355,29	6 374,64
- kapitálové výdaje	7 835,00	5 482,86	5 482,86
financování	2 200,00	- 1 842,31	- 1 822,99

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Schválený rozpočet obce na rok 2007 byl postupně navýšen na straně příjmů v rámci rozpočtových opatření o cca 1 599 tis. Kč, na straně výdajů byl snížen o cca 2 443 tis. Kč. Dle analýzy skutečného plnění rozpočtu bylo zjištěno, že v roce 2007 vznikl obci přebytek hospodaření ve výši 1 822,99 tis. Kč. Obec dosáhla přebytku

⁴⁴ Obec Dolní Hbity, schválené rozpočtové opatření č. 4/2007 ze dne 28. 11. 2007

⁴⁵ Obec Dolní Hbity, schválené rozpočtové opatření č. 5/2007 ze dne 21. 1.2008

zejména z důvodu, že nebyla dokončena stavba kanalizace v Jelencích a neuskutečnila se akce frézování vozovky a položení nového asfaltového povrchu v Dolních Hbitech. Zároveň obec nebyla nucena použít na úhradu svých výdajů v roce 2007 finanční prostředky z minulých let ve výši 2 200 tis. Kč, tak jak původně ve schvalovaném rozpočtu bylo plánováno.

Při pohledu na rozpočtování daňových příjmů je zřejmé, že rozpočtování bylo prováděno opatrně, daňové příjmy byly mírně podhodnoceny. Hlavním důvodem rozdílu v rozpočtovaných a skutečných nedaňových a kapitálových příjmech bylo chybné rozpočtování příspěvku na kanalizační přípojky od občanů. Tento nedostatek byl opraven v průběhu roku v rámci schváleného rozpočtového opatření.

Příjmy obce

Příjmy obce jsou členěny na příjmy běžné a kapitálové. Běžné příjmy tvoří příjmy daňové, nedaňové a neinvestiční dotace. Tyto příjmy slouží k pokrytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů obce. Mají charakter nahodilých příjmů a jedná se zejména o příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, investiční dotace a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku od občanů.

Tab. 5: Struktura celkových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč)

	rok 2006	rok 2007
Daňové příjmy	5 510,63	5 714,01
z toho: daně a poplatky ze státního rozpočtu	5 470,56	5 680,05
místní a správní poplatky	40,07	33,96
Nedaňové příjmy	978,65	1 087,26
z toho: příjmy z vlastní činnosti	870,23	1 063,29
příjmy z prodeje DDHM	-	20,00
ostatní nedaňové příjmy	108,42	3,97
Kapitálové příjmy	272,82	1 213,69
z toho: příjmy z prodeje pozemků	25,32	339,69
přijaté příspěvky na pořízení DHM	247,50	868,50
příjmy z prodeje akcií	-	5,50
Přijaté dotace	3 995,89	5 665,53
z toho: investiční dotace ze SR	3 200,00	4 726,00
neinvestiční ze státního rozpočtu a od krajského úřadu	463,82	520,21
neinvestiční dotace od obcí	332,07	419,32
Celkové příjmy	10 757,99	13 680,49

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Celkové příjmy se v období roku 2006 a 2007 pohybovaly v rozmezí 10,7 až 13,6 mil. Kč. Kromě stabilních příjmů rozpočtu, ovlivnily rozpočet roku 2007 především dotace na výstavbu kanalizace ve výši 4 726 tis. Kč. V roce 2007 inkasovala obec cca 870 tis. Kč jako příspěvek na pořízení kanalizačních přípojek od občanů.

V roce 2007 dosáhly celkové příjmy obce částky 13 680 tis. Kč. Daňové příjmy a dotace tvořily téměř 83 % všech příjmů rozpočtu. Na daních získala obec v roce 2007 cca 5 680 tis. Kč (meziroční nárůst o cca 209 tis. Kč). U běžných příjmů obce došlo oproti roku 2006 k navýšení o cca 456 tis. Kč, kapitálové příjmy byly v roce 2007 vyšší o cca 2 467 tis. Kč.

Daňové příjmy

Daňové příjmy patří k nejdůležitějším zdrojům financí do rozpočtu obce. Základní podíl na celkových příjmech mají tzv. sdílené daně.

Tab. 6: Struktura daňových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč)

Text	rok 2006	rok 2007
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků	1 148,38	1 251,52
Daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti	228,14	127,20
Daň z příjmů FO z kapitálových výnosů	72,80	82,65
Daň z příjmů právnických osob	1 347,17	1 501,01
Daň z příjmů právnických osob za obec	9,35	-
Daň z přidané hodnoty	2 174,72	2 273,69
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	0,24	-
Poplatek ze psů	18,90	18,40
Poplatek za užívání veřejného prostranství	7,90	7,91
Poplatek ze vstupného	4,41	1,80
Správní poplatky	8,86	5,85
Daň z nemovitostí	489,76	443,98
Daňové příjmy celkem	5 510,63	5 714,01

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Z analýzy daňových položek vyplývá, že k nejvýznamnějším zdrojům daňových příjmů obce patřila daň z přidané hodnoty. Na daňových příjmech se podílela téměř 40 %, v absolutní hodnotě se jednalo v roce 2007 o příjem cca 2 273 tis. Kč. Příjmy z daní z příjmů fyzických osob představovaly dalších 26 % daňových příjmů (cca 1 462 tis. Kč). Výnos daně z příjmů právnických osob činil v roce 2007 cca 1 501 tis. Kč a příjem z daně z nemovitostí cca 444 tis. Kč. Oproti roku 2006 došlo

k nejvyššímu poklesu u daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, kdy se příjem z této daně snížil o 44 %, tj. cca o 100 tis. Kč. Naopak nejvyšší nárůst příjmů zaznamenala daň z příjmů právnických osob – navýšení o 154 tis. Kč. Příjmy ze správních a místních poplatků tvořily pouze nepatrnou část daňových příjmů, tj. 0,6 % .

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy spadají plně do kompetence obce. Zdrojem těchto příjmů jsou především úhrady za poskytované služby a pronájem majetku. Nedaňové příjmy plynou z určité aktivity obce či jiných subjektů ve prospěch obce.

Tab. 7: Vývoj nedaňových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč)

Druh	rok 2006	rok 2007
Příjmy z vlastní činnosti	870,23	1 063,29
Ostatní nedaňové příjmy	108,42	23,97
Nedaňové příjmy celkem	978,65	1 087,26

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Nejvyšší položku nedaňových příjmů obce tvořily příjmy za poskytování služeb - především příjmy za odvádění odpadních vod, příjmy za svoz komunálního odpadu, a dále příjmy bytového hospodářství. Meziroční růst nedaňových příjmů činil 11 %, tj. cca 108 tis. Kč.

Kapitálové příjmy

Tento druh příjmů je využíván především k financování investičních záměrů obce. Jedná se především o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, akcií nebo majetkových podílů, přijatých příspěvků a darů na pořízení dlouhodobého majetku.

Tab. 8: Analýza kapitálových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč)

Druh	rok 2006	rok 2007
Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	247,50	868,50
Příjmy z prodeje pozemků	25,32	339,69
Příjmy z prodeje akcií	-	5,50
Kapitálové příjmy celkem	272,82	1 213,69

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Celkové kapitálové příjmy v roce 2007 dosáhly výše 1 213,69 tis. Kč a v porovnání s předchozím rokem byly vyšší o 940,87 tis. Kč, tj. cca o 344 %. Většinu těchto příjmů tvořily přijaté příspěvky na pořízení kanalizačních přípojek od občanů a příjmy z prodeje pozemků.

Přijaté dotace

Přijaté dotace obce zahrnují příjmy zejména ze státního rozpočtu, od krajů a od jiných rozpočtů územní úrovně. Dotace se dělí na neinvestiční (běžné) a investiční (kapitálové).

Tab. 9: Struktura přijatých dotací obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč)

Druh	rok 2006	rok 2007
Neinvestiční přijaté dotace ze SR	338,82	348,73
Neinvestiční přijaté dotace od obcí	332,07	423,64
Neinvestiční přijaté dotace od krajů	125,00	167,16
Ostatní investiční přijaté dotace ze SR	3 200,00	4 726,00
Přijaté dotace celkem	3 995,89	5 665,53

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Dotace byly významným příjmem rozpočtu obce, v roce 2007 tvořily téměř 42 % celkových příjmů. V letech 2006 a 2007 obec inkasovala investiční dotace na výstavbu kanalizace a vodovodu v celkové výši 7 926 tis. Kč. V roce 2007 obdržela obec od jiných obcí neinvestiční dotace v částce cca 420 tis. Kč na úhradu provozních výdajů ve školství. Další neinvestiční dotaci ve výši cca 168 tis. Kč získala obec na činnost knihovny a sboru dobrovolných hasičů a dále v rámci programu obnovy venkova na zateplení fasády části budovy obecního úřadu a dokončení rekonstrukce podkrovní místnosti v této budově. V rámci souhrnného dotačního vztahu ke státnímu rozpočtu obec obdržela v roce 2007 dotace na výkon státní správy a na školství ve výši cca 250 tis. Kč.

Výše dotací mezi jednotlivými roky nelze srovnávat, neboť jejich vývoj je každým rokem různý. Záleží na počtu a druhu přidělených dotací v daném roce a dalších vlivech (např. volby, Czech-point,...).

Výdaje obce

Výdaje obce jsou nástrojem realizace záměrů a potřeb obce. Výdaje se dělí na běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční). Běžné výdaje zahrnují výdaje jiné než na pořízení věcí a práv majících povahu dlouhodobého majetku – např. výdaje na platy, pojistné, nákup materiálu, drobného hmotného dlouhodobého majetku, vody, paliv a energie, úroky apod. Dále sem řadíme neinvestiční transfery, tzn. transfery, které představují poskytnutí peněžních prostředků určených na neinvestiční výdaje – neinvestiční dotace obcím, neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím, dary obyvatelstvu apod. Kapitálové výdaje zahrnují jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakující příjmy, které jsou využívány především k financování investičních potřeb.

Tab. 10: Analýza výdajové části rozpočtu v porovnání s rokem 2006 (v tis. Kč)

	rok 2006	rok 2007
Běžné výdaje celkem	6 062,14	6 374,64
- platy a odměny včetně pojistného	2 015,74	1 947,92
- nákup materiálu a DDHM	254,7	265,09
- nákup energií a služeb	720,96	885,12
- opravy a udržování	1 394,54	1 558,11
- ostatní	19,47	120,56
- neinvestiční příspěvky PO a org. složkám	1 656,73	1 597,84
Kapitálové výdaje	9 049,71	5 482,86
Celkem	15 111,85	11 857,50

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2006, Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31.12.2007

Běžné výdaje obce spojené s provozem úřadu, plněním úkolů obce, tzn. běžné opravy majetku ve vlastnictví obce, platby za energii, služby a neinvestiční příspěvky příspěvkové organizaci a organizačním složkám činily v roce 2007 celkem 6 374,64 tis. Kč. Na celkových výdajích obce se tak podílely 53 %. V meziročním srovnání je patrný nárůst o cca 5 %. Největší podíl na běžných výdajích roku 2007 dosahují mzdové prostředky v průměru okolo 30 %.

Kapitálové výdaje se v roce 2007 podílely na celkových výdajích obce 46 %. Výše investovaných prostředků se pohybovala okolo 5 500 tis. Kč. Objem kapitálových výdajů v roce 2007 odpovídal požadavkům plánu rozvoje obce. Obec se zaměřila na dokončení výstavby čističky odpadních vod a kanalizace a také na zajištění projektové dokumentace k připravovaným investičním akcím, jako je např. výstavba

bytů nad mateřskou školkou nebo vybudování cesty pro parcely rodinných domů v Dolních Hbitech a v Jelencích včetně inženýrské sítě. Další kapitálové výdaje byly vynaloženy na nákup dlouhodobého majetku pro tělovýchovné jednoty a nákup pozemků.

3.1.3 Nakládání a hospodaření s majetkem obce

Obec Dolní Hbity má stanovena vnitřní pravidla pro hospodaření s majetkem. Majetek je evidován a roztríděn na základě těchto vnitřních pravidel, která jsou v souladu s platnou účetní osnovou.⁴⁶

V účtové třídě 0 – Dlouhodobý majetek účtuje obec o pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, jehož využití je delší než 1 rok. V této třídě se na jednotlivých účtech účtuje o dlouhodobém nehmotném majetku, o dlouhodobém hmotném majetku, drobném dlouhodobém majetku a dlouhodobém finančním majetku. Součástí účtové třídy 0 je i skupina 04 – pořízení dlouhodobého majetku, který slouží pro zachycení výdajů souvisejících s pořízením dlouhodobého majetku. Na tomto účtu se vede majetek až do doby uvedení do užívání, kdy se provede přeúčtování částky na účet dlouhodobého majetku.

Obec má vnitřní směrnici stanoveno toto ocenění pro zařazení jednotlivých druhů majetku do účetnictví:

- dlouhodobý nehmotný majetek – ocenění jedné položky převyšující částku 60 000,- Kč
- drobný dlouhodobý nehmotný majetek – ocenění jedné položky v částce 7 000,- Kč – 60 000,- Kč
- dlouhodobý hmotný majetek – ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000,- Kč
- drobný dlouhodobý hmotný majetek – ocenění jedné položky v částce 1 000,- Kč – 40 000,- Kč

O úplatném i bezúplatném nabývání movitého majetku rozhoduje vždy zastupitelstvo. O přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti majetku a jeho vyřazení

---

⁴⁶ Vyhláška MF č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů

rozhoduje za obec v rámci své kompetence rada obce. K rozhodnutí o přebytečnosti a neupotřebitelnosti majetku musí být dodatečně přiložen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo. Tento majetek může obec převést písemnou smlouvou na jinou právnickou či fyzickou osobu. Neupotřebitelný majetek (nefunkční, poškozený apod.) u něhož je zřejmé, že se nedá dále použít, se fyzicky zlikviduje. Likvidaci provádí likvidační komise, popřípadě ji zajišťuje u jiné právnické či fyzické osoby. O likvidaci se provede zápis, který podepíše členové likvidační komise a příslušný správce majetku. Pokud likvidaci provádí právnická či fyzická osoba, vydá potvrzení o převzetí majetku k likvidaci.⁴⁷

V účtové třídě 3 účtuje obec o pohledávkách a závazcích. U pohledávek vede analytickou evidenci podle druhu jednotlivých pohledávek, u závazků podle jednotlivých druhů závazků.

Účetní evidenci majetku vede účetní obce v souladu se zákonem o účetnictví,⁴⁸ podle příslušných účtů platné účtové osnovy a postupů účtování, platné rozpočtové skladby. Majetek je označován inventárními čísly.

K 31. 12. 2007 byla provedena v Obci Dolní Hbity řádná inventarizace majetku, pohledávek a závazků. Starosta obce vydal příkaz k jejímu provedení, jmenoval inventarizační komisi a stanovil termíny inventarizace. Byla provedena fyzická i dokladová inventura. Inventarizační komise nezjistila žádné inventarizační rozdíly ani žádné zcizení nebo neoprávněné zacházení s majetkem.

Tab. 11: Struktura majetku obce v letech 2006 – 2007 (v Kč)

Druh majetku	rok 2006	rok 2007
Dlouhodobý nehmotný majetek	265 000,00	753 899,30
z toho: nedokončený DNM	-	488 899,00
Dlouhodobý hmotný majetek	78 192 132,00	85 900 720,00
z toho: pozemky	14 051 415,00	14 136 654,00
stavby	34 577 778,00	37 288 055,00
nedokončený DHM	29 562 939,00	34 476 011,00
Dlouhodobý finanční majetek	8 000,00	-
Pohledávky	167 721,00	35 608,00
Závazky	20 688,00	64 378,00

Zdroj: Obec Dolní Hbity, Hlavní účetní kniha – období 12/2006, Hlavní účetní kniha – období 12/2007

⁴⁷ Směrnice č. 1/2003 o hospodaření s movitým majetkem a zásobami Obce Dolní Hbity

⁴⁸ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Dlouhodobý hmotný majetek měl stoupající tendenci. Hlavním důvodem navýšení majetku byla stavba kanalizace a vodovodu, a dále nákup pozemků.

Dlouhodobý nehmotný majetek obce ve srovnání s rokem 2006 vzrostl o 488 899 Kč, což bylo zapříčiněno především pořízením projektové dokumentace na byty a projektové dokumentace cesty pro parcely rodinných domů v Dolních Hbitech a v Jelencích včetně dílčí inženýrské sítě. Celkový majetek obce v roce 2007 dosahoval výše téměř 87 mil. Kč.

Obec vykázala k 31. 12. 2007 na účtu 315- Pohledávky za rozpočtovými příjmy pohledávky ve výši 35 608,- Kč. Jednalo se o tyto pohledávky:

- nájemné byty - 26 229,- Kč
- nájemné pohostinství a prodejny - 8 300,- Kč
- nájemné z pozemku 79,- Kč
- pohledávka za občany za kanalizační přípojku - 1 000,- Kč.

V případě závazků obce k 31.12. 2007 ve výši 64 378,- Kč se jednalo o přijaté zálohy na služby spojené s bytovým hospodářstvím.

Při nakládání s nemovitým majetkem postupovala obec v souladu s § 39 zákona o obcích.⁴⁹ Záměr obce prodat, směniti nebo darovati nemovitý majetek, pronajmout jej obec zveřejňovala po dobu 15 dnů na úřední desce obecního úřadu. Po uplynutí této lhůty rozhodovalo o příslušném majetkoprávním úkonu zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor neshledal při prováděných kontrolách žádné nedostatky v nakládání s obecním majetkem.

3.1.4 Zadávání a uskutečňování veřejných zakázek

Obec Dolní Hbity investovala své finanční prostředky z velké části formou zakázek malého rozsahu, tj. zakázek jejichž předpokládaná hodnota u dodávek a služeb nedosáhne 2 mil. Kč bez DPH a u stavebních prací částky 6 mil. Kč bez DPH. Při zakázkách dosahujících vyšších finančních limitů obec zaslala výzvu k předložení cenové nabídky 3 – 5 dodavatelům. Výzva obsahovala identifikační údaje zadavatele, přesné vymezení předmětu zakázky, obchodní podmínky, požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny, platební podmínky, lhůtu pro podání nabídek, hodnotící

---

⁴⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

kritéria. Vyhodnocování přijatých nabídek prováděla rada obce a konečnou smlouvu s vybraným uchazečem schvalovalo před jejím uzavřením zastupitelstvo. Obec však nemá stanovena vnitřní pravidla pro výběr dodavatele, která by určovala jak bude provádět výběr, do jaké částky výběr nebude, od jaké částky osloví vybrané firmy telefonicky, finanční limit pro zasílání výzvy k předložení cenové nabídky apod. a to tak, aby byla u všech těchto výběrů dodržena transparentnost, rovné zacházení a nediskriminace.

V roce 2007 realizovala obec pouze jednu veřejnou zakázku jejíž předpokládaná výše 6 300 000,- Kč překročila limit stanovený pro zakázky malého rozsahu. Jednalo se o zjednodušené podlimitní řízení na stavební práce pro veřejnou zakázku výstavby 10 bytových jednotek v objektu mateřské školy. Zastupitelstvo obce dne 19. 6. 2007 na svém jednání stanovilo kvalifikační kritéria pro zadání výběrového řízení a také kritéria a procentuální váhy jednotlivých kritérií pro posuzování nabídek. V souladu se zákonem byla stanovena pětičlenná výběrová komise a pět náhradníků.⁵⁰ Vzhledem ke skutečnosti, že se jednalo o složitější postup zadávacího řízení, byla pro přípravu a zajištění výběrového řízení vybrána soukromá firma, která provedla realizaci veřejné zakázky dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

3.1.5 Účetnictví vedené územním celkem

Účetnictví obce bylo vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Obec má sestavený účtový rozvrh na podkladě směrné účtové osnovy, podle kterého účtuje o jednotlivých druzích majetku, pohledávek a závazků. Pro dosažení věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví, jeho průkaznosti, správnosti a úplnosti má obec vypracovanou směrnici o oběhu účetních dokladů. Oběh účetních dokladů probíhá následně. Veškeré poštovní zásilky se zapisují dle druhu do knihy došlé pošty a pak jsou předávány k dalšímu vyřízení. Přijaté faktury jsou nejprve zaregistrovány v knize došlých faktur, pak je vyhotoven v účtárně obecního úřadu platební poukaz, který je podepsán dle podpisového vzoru. Obec používá přímé bankovníctví. Příkazy se vyhotovují přímo přes internet, do výše stanoveného limitu, ostatní příkazy přesahující limit jsou předávány přímo komerční bance. Pro styk s peněžním ústavem je určen starosta,

---

⁵⁰ Zápis ze zasedání zastupitelstva Obce Dolní Hbity ze dne 19.6.2007 [online]. [citace 2009-01-28]. Dostupný z <http://www.dolni-hbity.cz/zapis190607.htm>

místostarosta a účetní obce. V účtárně jsou doklady tříděny podle obsahu, např. faktury, pokladní doklady, apod. Roztříděné doklady jsou očíslovány podle zavedených číselných řad. Zaúčtování účetního dokladu je doloženo záznamem o účtovacím předpisu. Ten je opatřen podpisem osoby odpovědné za zaúčtování, hlavní účetní, správce rozpočtu a příkazcem operace.

Během účetního období byly účetní doklady zakládány v příslušných složkách v kanceláři účtárny obecního úřadu a po ukončení účetního období byly založeny do archivu obce v budově obecního úřadu.

3.1.6 Vnitřní a vnější kontrolní systém

Vnitřní kontrolní systém

Obec Dolní Hbity má vypracovanou vnitřní směrnici č. 1/2006 k provádění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, podle které postupuje při provádění vnitřní kontroly svého hospodaření. Vnitřní kontrolní systém zahrnuje finanční kontrolu zajišťovanou odpovědnými členy zastupitelstva obce, kontrolními a finančními výbory jako součást vnitřního řízení obce při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

Předběžnou řídicí kontrolu plánovaných a připravovaných operací v obci zajišťují:

- a) starosta obce – jako příkazce operace
- b) účetní obce – odpovědná za správu rozpočtu obce jako správce rozpočtu

Při výkonu předběžné řídicí kontroly je schvalovací postup zaměřen na prověření nezbytnosti uskutečnění připravované operace pro plnění stanovených úkolů obce, věcné správnosti a úplnosti podkladů k připravované operaci, dodržování kritérií hospodárnosti a souladu operace s právními předpisy. Starosta obce potvrzuje svým podpisem oprávněnost, nezbytnost a správnost připravované operace na předepsaném formuláři a tento předá účetní obce.

Správce rozpočtu, v tomto případě účetní obce, se při výkonu předběžné řídicí kontroly zaměřuje na schvalovací postup a dodržení rozsahu oprávnění příkazce operace a porovnání jeho podpisu s podpisovým vzorem, dále dodržení rozpočtové skladby a schváleného, případně upraveného rozpočtu, a úplnosti a náležitostí předaných podkladů v souladu se stanovenými právními předpisy, zejména zákonem o účetnictví.

Účetní obce potvrzuje svým podpisem, že zajistila prověření a schválila připravovanou operaci. Shledá-li účetní na připravované operaci nedostatky, pozastaví ji a vyrozumí o tom starostu obce. V případě nepřítomnosti starosty přejímá pravomoc a odpovědnost v plném rozsahu předseda finančního výboru.

Průběžnou a následnou kontrolu zajišťuje starosta obce. Následnou kontrolu provádí v obci finanční výbor, který je přímo podřízen starostovi, se kterým projednává výsledky své kontrolní činnosti a předává mu návrhy na opatření. Zjistí-li finanční výbor, že s veřejnými prostředky je nakládáno neekonomicky, neefektivně nebo v rozporu s právními předpisy, oznámí toto zjištění starostovi, který je povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Finanční výbor provádí rovněž 4x ročně kontrolu hospodaření příspěvkové organizace obce.⁵¹

Vnější kontrolní systém

Obec je povinna nechat si každoročně přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Na základě písemné žádosti Obce Dolní Hbity bylo provedeno přezkoumání hospodaření za rok 2007 pracovníky odboru Kontroly Krajského úřadu Středočeského kraje. Předmětem přezkoumání dle ustanovení zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění bylo především dodržování předpisů pro finanční hospodaření obce, zadávání a realizace veřejných zakázek, nakládání s majetkem obce a účetnictví obce. Ve Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2007 byl uveden zjištěný nedostatek spočívající v neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti účetnictví, kdy obec nevypracovala inventurní soupisy pozemků u účtu 031-Pozemky.⁵² Přestože starosta obce označil tento nedostatek za nedorozumění, které vzniklo mezi kontrolorem Krajského úřadu a pracovníci obce, nevyužil § 7 zákona o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a nepodal proti návrhu zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření písemnou námitku v zákonné lhůtě 30 pracovních dnů od předání návrhu zprávy, což vedlo k tomu, že závěrečný účet obce za rok 2007 musel být schválen s výhradami.

---

⁵¹ Směrnice Obce Dolní Hbity č. 1/2006 k provádění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

⁵² Zpráva o přezkoumání hospodaření Obce Dolní Hbity za rok 2007

3.2 Definované nedostatky v hospodaření obce

Analýzou rozpočtového procesu bylo zjištěno, že zastupitelstvo obce schvaluje pravidelně rozpočtová opatření v časové posloupnosti. Během roku 2007 bylo schváleno celkem 5 rozpočtových opatření. Poslední úprava rozpočtu rozpočtovým opatřením byla však provedena až v dalším rozpočtovém roce, tj. 21. 1. 2009. Většinu změn tvořilo navýšení rozpočtových příjmů, z nichž hlavní částí bylo navýšení daní obdržených z finančního úřadu, neinvestiční dotace na volby a snížení rozpočtových výdajů z důvodu neuskutečněných investičních akcí. Diskutabilní je však navýšení výdajů u paragrafu 6171 položky 5171 - opravy a udržování. Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 28. 11. 2007 sice odsouhlasilo vybudovat plovoucí podlahu a obložení schodiště v podkrovní místnosti v budově obce v případě, že daňové příjmy budou v prosinci 2007 takové, že v rámci rozpočtu na rok 2007 zbudou na tuto akci prostředky, nebyla zde však stanovena výše prostředků, které lze na tuto akci vynaložit.⁵³

Rizikovou oblastí v hospodaření obce je vynakládání finančních prostředků formou zakázek malého rozsahu, neboť právě u tohoto druhu veřejných zakázek se jedná o značný objem vynakládaných finančních prostředků. Vzhledem k tomu, že hodnota plnění na základě veřejné zakázky malého rozsahu může být od 0,10 do 2 000 000,- Kč bez DPH v případě dodávek a služeb a v případě stavebních prací dokonce až do 6 000 000,- Kč bez DPH, mělo by být povinností každé obce stanovit vnitřním předpisem závazná pravidla pro zadávání v závislosti na předpokládané hodnotě předmětu veřejné zakázky malého rozsahu. Žádný zákon ani prováděcí předpis však tuto povinnost zadavateli přímo neukládá. Na základě vlastních zkušeností z přezkumu hospodaření obcí je možno konstatovat, že většina obcí nemá vnitřní pravidla pro zadávání zakázek malého rozsahu stanovena, přestože Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo metodiku zadávání veřejných zakázek, která zavedení jednotného interního postupu platného pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu doporučuje. Obec Dolní Hbity nemá tato vnitřní pravidla stanovena.

---

⁵³ Zápis ze zasedání zastupitelstva Obce Dolní Hbity ze dne 28.11.2007 [online]. [citace 2009-01-28] Dostupný z <http://www.dolni-hbity.cz/zapis281107.htm>

3.3 Návrhy na eliminaci nedostatků

Veškeré příjmy a výdaje schváleného rozpočtu jsou považovány za závazné ukazatele rozpočtu. Rozpočtová opatření závazných ukazatelů jsou v kompetenci zastupitelstva. Opatření musí vždy předcházet čerpání rozpočtu na jiný účel. Jedinou výjimkou je krizový stav jako např. živelné pohromy, kdy lze opatření schvalovat následně. V souladu s § 4 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech je však rozpočtový rok shodný s rokem kalendářním.

Jak bylo zjištěno analýzou rozpočtového procesu, poslední úprava rozpočtu rozpočtovým opatřením byla provedena až v dalším rozpočtovém roce, tj. 21. 1. 2009.

Na základě sdělení starosty obce je svolání zastupitelstva a příprava zasedání časově náročnou záležitostí. Pokud se však obci nepodaří svolat zastupitelstvo na konci rozpočtového roku tak, aby bylo schopno upravit rozpočet, je třeba, aby nějakým způsobem ošetřila možnost schválení rozpočtových opatření po skončení běžného roku.

Řešením by mohla být skutečnost, že zastupitelstvo vydá radě obce předběžný souhlas k provedení nezbytných rozpočtových opatření za období od posledního zasedání zastupitelstva do konce roku s tím, že přijatá rozpočtová opatření budou předložena zastupitelstvu při prvním zasedání následujícího roku. Toto řešení by však nebylo možno uplatnit v případě, že by se změnil účel vynakládání finančních prostředků v jednotlivých paragrafech schváleného rozpočtu. Tyto rozpočtové změny musí ještě před vynaložením finančních prostředků schválit zastupitelstvo.

V případě Obce Dolní Hbity schválilo zastupitelstvo na svém zasedání dne 27. 11. 2007 možnost překročení rozpočtu v položce opravy a udržování, paragrafu 6171, ale v usnesení nebyla stanovena částka, kterou by bylo možno vyčerpat. Zastupitelé by si při schvalování rozpočtových změn měli uvědomit, že takto schválené rozpočtové výdaje jsou považovány za závazné ukazatele rozpočtu. Schválení rozpočtové změny bez přesně vymezené finanční částky není dostačující, neboť není možné tuto rozpočtovou změnu zahrnout do účetních výkazů. Je nutné upozornit zástupce obce, že v případě, že by výdaj nebyl uskutečněn v souladu s upraveným rozpočtem mohlo by se jednat o porušení rozpočtové kázně, což by mělo nežádoucí důsledky na případné přidělování dotací. Proto je třeba schvalovat rozpočtové změny včas a věnovat jim zvýšenou pozornost.

Vzhledem ke skutečnosti, že obec hospodaří se svěřenými veřejnými prostředky měla by v zájmu své věrohodnosti dbát na dodržování transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Aby však výběr

dodavatele byl transparentní a nediskriminující je nutné stanovit vnitřní pravidla pro výběr dodavatele. Pravidla pro zadávání veřejných zakázek by měla obsahovat finanční limity, odpovědné osoby, podmínky zveřejnění, minimální náležitosti dokumentace ke každé zakázce i podmínek pro vystavování smluv. Vytvořením těchto pevných pravidel by se zúžil prostor pro spekulace o možné korupci při zadávání zakázek. Vzhledem ke skutečnosti, že v případě zakázek malého rozsahu, kdy u dodávek a služeb je stanovena hodnota plnění do 2 000 000,- Kč a u stavebních prací dokonce do 6 000 000,- Kč, tedy se jedná o nemalé finanční prostředky, je třeba přijmou takovou legislativu, která by stanovila povinnost každému veřejnému zadavateli vytvořit jednotný interní postup pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

ZÁVĚR

Provedenou analýzou bylo zjištěno, že Obec Dolní Hbity přistupuje k hospodaření s veřejnými prostředky zodpovědně. Má schválený rozpočtový výhled, návrhy rozpočtů na rok 2006 a 2007 byly zpracovány v členění podle rozpočtové skladby, vyvěšeny po dobu 15 dnů na úřední desce a schváleny zastupitelstvem obce vždy před začátkem nového rozpočtového období. Ve sledovaném období nikdy nedošlo k situaci, že by obec musela hospodařit podle rozpočtového provizoria. Za pozitivní je možno považovat skutečnost, že před schvalováním rozpočtu zastupitelstvem, je návrh rozpočtu nejdříve projednán na tzv. pracovním jednání zastupitelstva, kde jsou jednotliví členové seznámeni s předpokládanými příjmy a výdaji a přináší své podněty ke změnám. Tím se předchází zdoluhavému jednání a diskusím při schvalování konečné podoby rozpočtu na veřejném zasedání zastupitelstva obce.

Hospodaření obce lze ve sledovaném období označit za vyvážené. Obec dosahovala v uplynulých dvou letech přebytkového hospodaření. Provozní přebytek dosahoval kladných hodnot a tím zůstávaly obci finanční zdroje na investiční výdaje. Ke svému hospodaření využívala obec vlastní zdroje a dotace. Přestože nevyužívala žádných cizích zdrojů, její majetek měl vzrůstající tendenci.

Příjmy obce ve sledovaném období rostly. K nejdůležitějším zdrojům financí obecního rozpočtu patřily daňové příjmy a dotace, které v roce 2007 tvořily téměř 83 % všech příjmů rozpočtu. U běžných výdajů byl patrný nárůst o cca 5 %. Největší podíl na běžných výdajích roku 2007 dosahovaly mzdové prostředky, v průměru okolo 30 %.

Kapitálové výdaje byly v roce 2007 podstatně nižší než v roce předcházejícím. Obci se nepodařilo uskutečnit některé plánované investiční akce, čímž vznikl přebytek jejího hospodaření a zároveň odpadla nutnost použít na úhradu výdajů v roce 2007 finanční prostředky z minulých let tak, jak původně ve schvalovaném rozpočtu bylo plánováno. Realizace neuskutečněných investičních akcí byla přesunuta do dalšího rozpočtového období.

Pokud se týká oblasti nakládání s majetkem postupuje obec podle platné legislativy. Záměry prodeje, pronájmu či směny nemovitého majetku byly zveřejněny po dobu 15 dnů před schválením majetkoprávního úkonu zastupitelstvem na úřední desce obce, jak v listinné tak i v elektronické podobě. Uveřejňování těchto záměrů

i schvalování právních úkonů bylo mj. předmětem kontrol kontrolního výboru obce, a jak je zřejmé ze zpráv tohoto výboru, nebyly v této oblasti zjištěny žádné nedostatky.

Přestože podle výsledků hospodaření lze konstatovat, že se obec snaží se svými prostředky hospodařit účelně a efektivně, byly v jejím hospodaření zjištěny některé nedostatky týkající se pozdního schvalování rozpočtových změn a nedostatečného zavedení vnitřních předpisů. Pokud můžeme chápat zkoumanou obec jako typického představitele, pak lze očekávat i u ostatních obcí tohoto typu stejné problémy. Lze tedy doporučit okruhy, na které by se obce měly zaměřit, tak aby jejich hospodaření plně odpovídalo platným právním předpisům. Jedná se zejména o důsledné dodržování zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, konkrétně provádění rozpočtových opatření v příslušném rozpočtovém roce. Neboť veškeré příjmy a výdaje schváleného rozpočtu jsou považovány za závazné ukazatele rozpočtu musí schvalování rozpočtových opatření vždy předcházet čerpání finančních prostředků na jiný účel.

Dále by se měly obce zaměřit na vytvoření vnitřních směrnic pro zadávání zakázek malého rozsahu, neboť právě zadávání veřejných zakázek je jedním z nejčastěji diskutovaných témat vztahujících se ke korupčnímu jednání. Prostředkem pro eliminaci korupčního prostředí je vedle dodržování legislativních předpisů také transparentnost celého zadávacího procesu, tzn. činit takové kroky, jež umožňují provádět jednoznačná a otevřená rozhodnutí, která lze zpětně ověřit a logicky vysvětlit. Vytvoření pevných interních pravidel vede k otevřenosti celého procesu, který buduje důvěru občanů vůči své obci a jejímu nakládání s veřejnými prostředky a zároveň jí pomáhá jako forma obhajoby proti případným stížnostem a obviněním.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje:

1. HAVLAN, P., et al. *Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě*. 2. vydání. Praha: Linde 2008. 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9
2. KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5
3. NOVOTNÝ, V. *Územní samospráva ČR.* 1. vydání. Praha: CEVRO Institut, 2007. 70 s. ISBN 80-86816-22-2
4. PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vydání 1. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4
5. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5
6. ŠEBESTA, M., et al. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem*. 1. vydání. Praha: ASPI, 2006. 524 s. ISBN 80-7357-213-3

Právní předpisy:

1. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
3. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
8. Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů
9. Vyhláška Ministerstva financí č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů

10. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.
11. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje

1. PROKŮPKOVÁ, D., UHLÍŘOVÁ, J. *Nejčastější závady při přezkumech hospodaření v oblasti majetku* [online]. Praha: Triada, spol. s r. o., 2008. [cit. 2008-10-28]. Dostupný z <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6320269>
2. Nejvyšší kontrolní úřad. *Výroční zprávy* [online]. [cit. 2008-10-28]. Dostupný z <http://www.nku.cz/pages/cs/publikace/vyrocnizpravy.htm>
3. BERNÁŠEK, M., VÁCHA, M. *Veřejné zakázky malého rozsahu* [online]. Praha: Economia, a. s., 2007. [cit. 2008-10-28]. Dostupný z http://pravnikradce.ihned.cz/c4-10077450-20246390-F00000_d-verejne-zakazky-maleho-rozsahu
4. Zápis ze zasedání zastupitelstva Obce Dolní Hbity ze dne 19. 6. 2007 [online]. [citace 2009-01-28]. Dostupný z <http://www.dolni-hbity.cz/zapis190607.htm>
5. Zápis ze zasedání zastupitelstva Obce Dolní Hbity ze dne 28. 11. 2007 [online]. [citace 2009-01-28]. Dostupný z <http://www.dolni-hbity.cz/zapis281107.htm>

Ostatní zdroje – interní doklady Obce Dolní Hbity

Hlavní účetní kniha – období 12/2006

Hlavní účetní kniha – období 12/2007

Návrh rozpočtu Obce Dolní Hbity na rok 2007

Rozpočtový výhled Obce Dolní Hbity pro rok 2007 – 2010

Schválené rozpočtové opatření č. 1/2007 ze dne 9. 5. 2007

Schválené rozpočtové opatření č. 2/2007 ze dne 19. 6. 2007

Schválené rozpočtové opatření č. 3/2007 ze dne 18. 9. 2007

Schválené rozpočtové opatření č. 4/2007 ze dne 28. 11. 2007

Schválené rozpočtové opatření č. 5/2007 ze dne 21. 1. 2008

Schválený rozpočet Obce Dolní Hbity na rok 2007

Směrnice č. 1/2003 o hospodaření s movitým majetkem a zásobami Obce Dolní Hbity

Směrnice Obce Dolní Hbity č. 1/2006 k provádění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31. 12. 2006

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO k 31. 12. 2007

Zpráva o přezkoumání hospodaření Obce Dolní Hbity za rok 2007

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČOV	Čistička odpadních vod
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DSO	Dobrovolný svazek obcí
FO	Fyzická osoba
MF	Ministerstvo financí
PO	Příspěvková organizace
SR	Státní rozpočet
ÚOHS	Úřad pro hospodářskou soutěž
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZŠ	Základní škola

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce	24
Tab. 2: Rozpočtový výhled obce Dolní Hbity pro rok 2007 – 2010 (v tis. Kč).....	31
Tab. 3: Návrh rozpočtu na rok 2007 a schválený rozpočet obce (v tis. Kč).....	32
Tab. 4: Přehled schváleného rozpočtu, upraveného rozpočtu a skutečného plnění rozpočtu (v tis. Kč).....	34
Tab. 5: Struktura celkových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč).....	35
Tab. 6: Struktura daňových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč).....	36
Tab. 7: Vývoj nedaňových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč).....	37
Tab. 8: Analýza kapitálových příjmů obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč).....	37
Tab. 9: Struktura přijatých dotací obce v letech 2006 – 2007 (v tis. Kč).....	38
Tab. 10: Analýza výdajové části rozpočtu v porovnání s rokem 2006 (v tis. Kč).....	39
Tab. 11: Struktura majetku obce v letech 2006 – 2007 (v Kč).....	41

ABSTRAKT

HRDINOVÁ, M. *Analýza hospodaření obce : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. 56 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Klíčová slova: financování, kontrola hospodaření, majetek, obec, příjmy, rozpočet, účetnictví, veřejné zakázky, výdaje, závěrečný účet

Bakalářská práce analyzuje hospodaření obce. V první části práce je popsáno postavení územních samosprávných celků ve veřejné správě a aktuální legislativa upravující hospodaření obcí. Práce se detailně zaměřuje na finanční hospodaření obce, charakteristiku rozpočtového procesu, nakládání s obecním majetkem a kontrolu hospodaření. Ve druhé části je hospodaření obce analyzováno na konkrétním případu Obce Dolní Hbity s cílem zhodnotit její hospodaření, definovat nedostatky a riziková místa v hospodaření a navrhnout kroky k jejich eliminaci.

ABSTRACT

HRDINOVÁ, M. *The analysis of economy of the municipality : Bachelor thesis.*
České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2009. 56 p.
Supervisor: Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Key words: financing, audit of economic management, property, municipality, incomes, budget, accounting, public procurement, expenses, final account

The bachelor work analyses the economic management of a municipality. In the first part of the work, the status of territorial self-governing units in public administration and current legislative governing economic management of municipalities are described. The work is focused in detail on financial management of municipality, budget process characteristics, treating municipal property and audit of economic management. In the second part, economic management of municipality is analyzed on a particular case of the municipality of Dolní Hbity with the aim to evaluate its economic management, to define deficiencies and risk parts within the economic management and to suggest steps to eliminate them.